

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

54 521 06 Műanyagfeldolgozó technikus

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

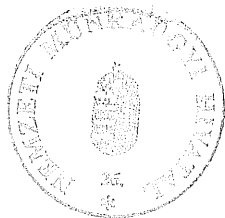
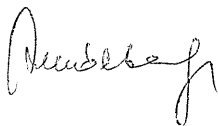
A vizsgafeladat megnevezése: Műanyagok előállításának és feldolgozásának alapjai

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 20%

A 315/2013. (VIII. 28.) Kormányrendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételét a 001138/2014-5522 számon kiadom.

EREDETVEL MINDENBEN
MEGEGYEZŐ MÁSOLAT

Jóváhagyta:

Dr. Odrobina László
főosztályvezető

2014

NEMZETI MUNKAÜGYI HIVATAL
SZAK- ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI IGAZGATÓSÁG

Érvényes: 2014. 05. 21-től

Szakképesítés: 54-521-06 Műanyagfeldolgozó technikus

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Műanyagok előállításának és feldolgozásának alapjai

A vizsgafeladat ismertetése:

Egy kiválasztott műanyag jellemző fizikai és kémiai, feldolgozás- és alkalmazástechnikai tulajdonságainak ismertetése.

Adott műanyag termék gyártásához anyag, gép és szerszám választása, valamint a gyártástechnológia ismertetése.

A tételekhez segédeszköz nem használható.

A feladatsor első részében található 1–20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, amely az értékelést segíti.

A tételsor a (12/2013. (III. 28.) NGM rendelettel módosított) 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

- 1. Határozza meg a polimer fogalmát! Fejtse ki előállításának módját, jellemző kémiai és fizikai tulajdonságait! Sorolja fel, milyen térhálós polimereket ismer! Feleletében mutassa be a polimerek feldolgozásához használt technológiákat és az így készített darabok alkalmazásának lehetőségeit!**

- 2. Csoportosítsa a polimereket szerkezetük alapján! Fejtse ki előállításuk módját, tulajdonságaikat! Sorolja fel, milyen polimerből készült termékeket ismer, milyen módon készítik ezeket! Példákon keresztül mutassa be fizikai és kémiai jellemzőiket, alkalmazási területeiket!**

- 3. Foglalja össze a műanyagkeverékekbe bekevert adalékanyagok alkalmazásának céljait, hatását, típusait! Feleletében térjen ki a XXI. századi műanyagokkal szemben támasztott követelményekre! Példákon keresztül mutassa be a műanyagipar újdonságait!**

- 4. Sorolja fel a feldolgozásra kész műanyag alapanyagok legfontosabb összetevőit! Feleletében mutassa be, milyen szempontok alapján tudja csoportosítani a műanyagokat!
Beszéljen a műanyagok tárolásáról, újrahasznosításának lehetőségeiről!**

- 5. Milyen szempontok figyelembevételével választja ki az egy adott termék gyártására alkalmas technológiát? Csoportosítsa a műanyag-feldolgozási eljárásokat! Feleletében példákon keresztül mutassa be a különféle eljárásokat!**

- 6. Körvonalazza a műanyagok utólagos megmunkálásának lehetőségeit! Beszéljen az utólagos megmunkálás feltételeiről, előnyeiről, hátrányairól, esetleges veszélyeiről! Feleletében példákon keresztül szemléltesse az utólagos megmunkálás alkalmazásának lehetőségeit!**

- 7. Fejtse ki, milyen fröccsöntő-gépfajtákat ismer, hogyan jelölik és milyen fő részekből állnak! Beszéljen a gépkiválasztás szempontjairól! Feleletében példákön keresztül szemléltesse a fröccsöntő gépek felhasználásának és alkalmazásának további lehetőségeit!**

- 8. PET palackot szeretne gyártani. Határozza meg a gyártáshoz szükséges anyagválasztás szempontjait! Válasszon gépet, és vázlatosan rajzolja le a szerszámot, indokolja döntését! Feleletében példákön keresztül szemléltesse az anyag feldolgozásának és alkalmazásának további lehetőségeit!**

- 9. Foglalja össze a hőre keményedő műanyag alkatrészek előállításának technológiáit! Alkalmazási területükön keresztül röviden mondja el az eljárások lényegét!**

Beszéljen a hőre keményedő anyagok előnyös és hátrányos tulajdonságairól!

- 10. Mutassa be a hőformázható alapanyagokat! Beszéljen a hőformázható anyagokról! Határozza meg az anyaggal szembeni követelményeket! Térjen ki a hőformázás előnyeire!**

Feleletét hőformázott termékek példáin keresztül adja elő! Sorolja fel és néhány mondatban mutassa be a különféle hőformázó eljárásokat!

- 11. Mutassa be a hőformázó eljárásokat! Sorolja fel a technológiák általános lépéseit!
Példákon keresztül szemléltesse a hőformázott termékek széles alkalmazási területeit, jellemző anyagait!**

- 12. Beszéljen a műanyag-feldolgozó gépek, berendezések biztonságtechnikai előírásairól!
Példákon keresztül mutassa be a műanyag termékek gyártásánál alkalmazható automatizálás, robotizálás lehetőségeit, előnyeit, hátrányait!**

- 13. Beszéljen az alapanyag és az elkészült termék tárolásával szemben támasztott követelményekről! Feleletében térjen ki a különleges felhasználási területre készült termékeknek és alapanyagaiknak tárolásával szembeni követelményekre! Példákat is említsen! Foglalja össze a műanyagok minőségellenőrzésének módjait!**

- 14. Mi a reológia? Határozza meg alapfogalmait, alaptípusait! Mire használja a műanyagipar?**

15. Hasonlítsa össze a műanyagok tulajdonságait a „hagyományos” anyagok tulajdonságaival (fém, papír, fa, üveg, porcelán stb.)!

Feleletében példákon keresztül szemléltesse a műanyagok feldolgozásának és alkalmazásának további lehetőségeit!

16. Önnek ablakkeretprofilt kell extrudálnia. Válassza ki a megfelelő anyagot! Fizikai, kémiai, előnyös és hátrányos tulajdonságok bemutatásával indokolja döntését! Feleletében példákon keresztül szemléltesse az anyag feldolgozásának és alkalmazásának további lehetőségeit! Foglalja össze az extrudálás folyamatát!

- 17. Önnek PP dobozokat kell készíttetnie. Mutassa be az anyagot fizikai, kémiai, előnyös és hátrányos tulajdonságainak segítségével! Feleletében példákon keresztül szemléltesse az anyag feldolgozásának és alkalmazásának további lehetőségeit! Mondja el a fröccsöntés folyamatát, térjen ki a fröccsöntő gép fő részeire!**

- 18. Önnek ABS lemezeket kell készíttetnie. Mutassa be az anyagot fizikai, kémiai, előnyös és hátrányos tulajdonságainak segítségével! Feleletében példákon keresztül szemléltesse az anyag feldolgozásának és alkalmazásának további lehetőségeit! Beszéljen a kalanderezésről!**

- 19. Önnek PE tartályt kell készíttetnie. Mutassa be az anyagot fizikai, kémiai, előnyös és hátrányos tulajdonságainak segítségével! Feleletében példákon keresztül szemléltesse az anyag feldolgozásának és alkalmazásának további lehetőségeit! Térjen ki a rotációs öntésre!**

- 20. Önnek PMMA domború „ablaküveget” kell készíttetnie. Mutassa be az anyagot fizikai, kémiai, előnyös és hátrányos tulajdonságainak segítségével! Feleletében példákon keresztül szemléltesse az anyag feldolgozásának és alkalmazásának további lehetőségeit! Részletezze a vákuumformázást!**

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

- 1. Határozza meg a polimer fogalmát! Fejtse ki előállításának módját, jellemző kémiai és fizikai tulajdonságait! Sorolja fel, milyen térhálós polimereket ismer! Feleletében mutassa be a polimerek feldolgozásához használt technológiákat és az így készített darabok alkalmazásának lehetőségeit!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- Ismétlődő egységekből, monomerekből felépülő nagyméretű molekulák, melyekben az egységeket kémiai kötések kapcsolják össze
- Polimerizáció, polikondenzáció, poliaddíció
- Előnyös tulajdonság:
  - kis hővezető képesség
  - jó elektromos szigetelő
  - jó ellenállás savakkal, lúgokkal szemben környezeti hőmérsékleten
  - jó hangszigetelés, rezgés- és zajcsillapítás
  - könnyű megmunkálhatóság
  - viszonylag alacsony gyártási ár
  - kis sűrűség (0,9...2,0 kg/dm³)
  - hőre lágyuló (0,7...4000 MPa),
  - hőre keményedő (2500...10000 Mpa)
  - kis szakítószilárdság (5...80 MPa)
  - általában nagy nyúlás (100...800%)
  - kis súrlódási együttható
  - jó siklási tulajdonság
- Hátrányos tulajdonság:
  - nagy hőtágulási együttható
  - kis kifáradási határ
  - nagyobb gyúlékonyság
  - kisebb szilárdság és merevség
  - elektrosztatikus feltöltődés
  - kúszási hajlam
  - nagyobb öregedési hajlam normál környezeti hatásokra
- PE, PP, POM, PVC

2. Csoportosítsa a polimereket szerkezetük alapján! Fejtse ki előállításuk módját, tulajdonságaikat! Sorolja fel, milyen polimerből készült termékeket ismer, milyen módon készítik ezeket! Példákon keresztül mutassa be fizikai és kémiai jellemzőiket, alkalmazási területeiket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Amorf, gyengén térhálós, kristályos fázisokkal térhálósodott, erősen térhálós
- Polimerizáció, polikondenzáció, poliaddíció
- Előnyös tulajdonság:
  - kis hővezető képesség
  - jó elektromos szigetelő
  - jó ellenállás savakkal, lúgokkal szemben környezeti hőmérsékleten
  - jó hangszigetelés, rezgés- és zajcsillapítás
  - könnyű megmunkálhatóság
  - viszonylag alacsony gyártási ár
  - kis sűrűség (0,9...2,0 kg/dm³)
  - hőre lágyuló (0,7...4000 MPa)
  - hőre keményedő (2500...10000 Mpa)
  - kis szakítószilárdság (5...80 MPa)
  - általában nagy nyúlás (100...800%)
  - kis súrlódási együttható
  - jó siklási tulajdonság
- Hátrányos tulajdonság:
  - nagy hőtágulási együttható
  - kis kifáradási határ
  - nagyobb gyúlékonyság
  - kisebb szilárdság és merevség
  - elektrosztatikus feltöltődés
  - kúszási hajlam
  - nagyobb öregedési hajlam normál környezeti hatásokra
- PE (mezőgazdasági fólia), PP (konyhai evőeszközök), POM, PVC (padlóburkoló) extrudálás, lemezhengerlés, palack-, fóliafűvés, fröccsöntés, vákuumformázás

3. Foglalja össze a műanyagkeverékekbe bekevert adalékanyagok alkalmazásának céljait, hatását, típusait! Feleletében térjen ki a XXI. századi műanyagokkal szemben támasztott követelményekre! Példákon keresztül mutassa be a műanyagipar újdonságait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A 10% alatti mennyiségben alkalmazott adalékok
  - az összetétel meghatározásának általános, műszaki, feldolgozási szempontjai
  - általános recept (példával az összetevőkre)
  - a műszaki tulajdonságot meghatározó adalékanyagok konkrét példákkal (stabilizátorok, csúsztatók, villamos tulajdonságmódosítók, habosító anyagok stb.)
  - a feldolgozást befolyásoló adalékanyagok konkrét példákkal (stabilizátorok, csúsztatók stb.)
- A 10% feletti mennyiségben alkalmazott adalékok legfontosabb képviselői
  - az összetétel meghatározása műszaki, gazdasági és feldolgozástechnológiai szempontok alapján
  - általános recept – konkrét példával
  - a műszaki tulajdonságot meghatározó adalékanyagok konkrét példákkal
  - a feldolgozást befolyásoló adalékanyagok konkrét példákkal
  - töltő- és vázerősítő anyagok
- Újdonságok
  - nanokomponenssel kevert műanyag (autóipar)
    - jó hőtűrés
    - nagyobb szakítószilárdság
    - kisebb fajsúly
    - nagyobb szilárdság
    - jobb újrahasznosítás
    - nem drágább a hagyományos adaléknál
    - rugalmas
  - antioxidánsok, égésgátlók, savmegkötők
  - hőstabilizátorok, gócképzők, tartalom UV fényvédelme
  - csúsztatók, optikai halványítók savmegkötők, lágyítók, felületmódosítók

C

4. Sorolja fel a feldolgozásra kész műanyag alapanyagok legfontosabb összetevőit!

Feleletében mutassa be, milyen szempontok alapján tudja csoportosítani a műanyagokat!

Beszéljen a műanyagok tárolásáról, újrahasznosításának lehetőségeiről!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az összetétel általános, műszaki, feldolgozástechnológiai és gazdasági szempontjai
  - adott termék gyártásához a legalkalmasabb összetételű anyag kiválasztása
  - keverék-összetevők
  - alapanyagok
  - adalékanyagok
  - jellegzetes segédanyagok
  - mesterkeverékek
  - kereskedelemben kapható granulátumok jellemző összetevői

5. Milyen szempontok figyelembevételével választja ki az egy adott termék gyártására alkalmas technológiát? Csoportosítsa a műanyag-feldolgozási eljárásokat! Feleletében példákon keresztül mutassa be a különféle eljárásokat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Hőre lágyuló műanyagok
  - fröccsöntés, fúvás, extrúzió (fúvás, hegesztés), kalanderezés stb.
- Hőre keményedő műanyagok
  - reaktív fröccsöntés, sajtolás, injektálás stb.

- 6. Körvonalazza a műanyagok utólagos megmunkálásának lehetőségeit! Beszéljen az utólagos megmunkálás feltételeiről, előnyeiről, hátrányairól, esetleges veszélyeiről! Feleletében példákon keresztül szemléltesse az utólagos megmunkálás alkalmazásának lehetőségeit!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- A műanyagok forgácsolása
- Nyírás (előny, hátrány)
- Ragasztás (előny, hátrány)
- Lyukasztás (előny, hátrány)
- Ragasztást előkészítő műveletek, ragasztótípusok, adhéziós erő

- 7. Fejtse ki, milyen fröccsöntő-gépfajtákat ismer, hogyan jelölik és milyen fő részekből állnak! Beszéljen a gépkiválasztás szempontjairól! Feleletében példákön keresztül szemléltesse a fröccsöntő gépek felhasználásának és alkalmazásának további lehetőségeit!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- A gépkiválasztás szempontjai, kialakítások, elrendezések
- Működtetési elvek (hidraulikus, elektromos, hibrid)
- Dugattyús, csigás
- Szerszámzáró egységek kialakítása, működésük
- A fröccsöntő gép részei
  - váz (öntöttvas, hegesztett)
  - fröccsegység (részei) (dugattyús, csigás)
  - hűtés, fűtés
  - álló-, mozgórészek
  - biztonsági szerelvények
  - elektromos berendezések
  - vezérlés (számítógép)
  - hidraulikus berendezések
  - szerszámtartók
  - vezetőszozpok

- 8. PET palackot szeretne gyártani. Határozza meg a gyártásához szükséges anyagválasztás szempontjait! Válasszon gépet, és vázlatosan rajzolja le a szerszámot, indokolja döntését! Feleletében példákon keresztül szemléltesse az anyag feldolgozásának és alkalmazásának további lehetőségeit!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- Poli(etilén-tereftalát) (PET)
- Élelmiszertisztaságú anyag
- Automata flakonfúvó

9. Foglalja össze a hőre keményedő műanyag alkatrészek előállításának technológiáit! Alkalmazási területükön keresztül röviden mondja el az eljárások lényegét!

Beszéljen a hőre keményedő anyagok előnyös és hátrányos tulajdonságairól!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Reaktív fröccsöntés (RIM)
- Kézi laminálás (kompozit, hajó, járműipar)
- Pultrúzió (gerendák, tartószerkezetek, lapátnyél)
- Tekercselés (tartályok, csövek)
- Sajtolás (autóipar, ajtókárpit)
- Szórás (nagymeretű hajótestek, lemezszerű alkatrészek)
- Injektálás (repülőgép-alkatrészek, nagyteljesítményű gépalkatrészek)
- Bizonyos esetekben nem, vagy csak nehezen automatizálható, néhány technológiánál kevésbé termelékeny, kis szériás vagy nagy teherbírású termék gyártása stb.

10. Mutassa be a hőformázható alapanyagokat! Beszéljen a hőformázható anyagokról!

Határozza meg az anyaggal szembeni követelményeket! Térjen ki a hőformázás előnyeire!

Feleletét hőformázott termékek példáin keresztül adja elő! Sorolja fel és néhány mondatban mutassa be a különféle hőformázó eljárásokat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- ABS, PE, PET, PMMA (plexi), PP, PS, PVC

11. Mutassa be a hőformázó eljárásokat! Sorolja fel a technológiák általános lépéseit!

Példákon keresztül szemléltesse a hőformázott termékek széles alkalmazási területeit, jellemző anyagait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Hajlítás, mélyhúzás
- Vákuumformázás, préslégformázás, vegyes eljárás
- Üveges eljárás, palackfújás
- Előkészítő műveletek
- Melegítés
- Alakadás
- Alakrögzítés
- Késztermék eltávolítása
- Utóműveletek

12. Beszéljen a műanyag-feldolgozó gépek, berendezések biztonságtechnikai előírásairól!

Példákon keresztül mutassa be a műanyag termékek gyártásánál alkalmazható automatizálás, robotizálás lehetőségeit, előnyeit, hátrányait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Mozgó alkatrészek
- Nagy erővel záródó szerszámok
- Meleg hengerek – munkadarabok
- Elektromos berendezések
- Hűtőanyagok, kenőanyagok
- Anyagtovábbítás
  - munkadarab-szállítás (terjedelmes, nehéz) termelékenyebb, mellékidő-csökkenés stb.
- Robotizálás
  - folyamatos minőségellenőrzés (alak stb.)
  - nagyobb termelékenység, rövidebb ciklusidő
  - egyenletesebb gyártási minőség
  - minimális balesetveszély stb.

13. Beszéljen az alapanyag és az elkészült termék tárolásával szemben támasztott követelményekről! Feleletében térjen ki a különleges felhasználási területre készült termékeknek és alapanyagaiknak tárolásával szembeni követelményekre! Példákat is említsen! Foglalja össze a műanyagok minőségellenőrzésének módjait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Alapanyag-tárolás száraz helyen
- Por, olaj stb.
- Raktárkialakítás, anyagmozgatás
- Élelmiszer tárolására szolgáló termékek alapanyagainak tárolása
- Munkadarabok tárolása
  - könnyű darabok
  - alakos darabok
  - élelmiszer tárolására szolgáló termékek
  - orvosi célokra készült termékek
  - nagypontosságú termékek
  - magas minőségű termékek
  - vetemedés
  - nedvesedés
  - öregedés

14. Mi a reológia? Határozza meg alapfogalmait, alaptípusait! Mire használja a műanyagipar?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Testek (és folyadékok) külső erő hatására bekövetkező deformációját mozgását írja le
- Irreverzibilis (folyás)
- Reverzibilis (elasztikus)
- Az ideálisan rugalmas deformáció mértéke arányos az azt kiváltó erőhatással (képlet)
- Ideálisan viszkózus (newtoni) testek (képlet)
- Ideálisan képlékeny (Bingham) testek (képlet)
- Reológiai alaptípusok (nem newtoni testek), a viszkozitás függ a nyírófeszültségtől
- Termékminősítési eljárás az alapanyaggyártásban
- Segítségével előállítható a termék és a gyártás szempontjából legideálisabb alapanyag
- Minőségi problémák esetén meghatározható, hogy megfelelő volt-e az alapanyag minősége
- Mérési technikák (szedimentáció, Brown-mozgás)
  - ultracentrifugálás
  - fényszórás

15. Hasonlítsa össze a műanyagok tulajdonságait a „hagyományos” anyagok tulajdonságaival (fém, papír, fa, üveg, porcelán stb.)!

Feleletében példákon keresztül szemléltesse a műanyagok feldolgozásának és alkalmazásának további lehetőségeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Súly
- Hővezetés
- Rugalmasság
- Öregedés
- Vetemedés
- Alaktartás
- Elektromos vezetőképesség stb.
- Élelmiszeripar
- Egészségügy
- Építőipar stb.
- Megmunkálási hulladék, környezetszennyezés, újrahasznosíthatóság

16. Önnek ablakkeretprofilot kell extrudálnia. Válassza ki a megfelelő anyagot! Fizikai, kémiai, előnyös és hátrányos tulajdonságok bemutatásával indokolja döntését! Feleletében példákon keresztül szemléltesse az anyag feldolgozásának és alkalmazásának további lehetőségeit! Foglalja össze az extrudálás folyamatát!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Folyamatos szálprézelés műanyagból formát adó szerszámon keresztül
- Folyamatos hűtés, míg a kalibrált alakot eléri
- Anyag pl.: PVC
- Hőre lágyuló
- Vinil-klorid szerves vegyület, az etilén klórtartalmú származéka ($H_2C=CHCl$)
- Fény vagy hevítés hatására polimerizálódik
- PVC-ből készülnek fóliák, csövek, padlóburkolatok és számos használati tárgy
- Jó vegyszerálló
- Hő és fény hatására lassan bomlik

- 17. Önnek PP dobozokat kell készíttetnie. Mutassa be az anyagot fizikai, kémiai, előnyös és hátrányos tulajdonságainak segítségével! Feleletében példákon keresztül szemléltesse az anyag feldolgozásának és alkalmazásának további lehetőségeit! Mondja el a fröccsöntés folyamatát, térjen ki a fröccsöntő gép fő részeire!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- Addíciós polimer
- Ellenálló a legtöbb kémiai vegyszerrel szemben, lúgokkal, savakkal szemben
- Kemény, rugalmas
- Hátrány: gyártás során degradálódik
- Magas hő hatására (fröccsöntésnél) oxidálódik (védekezés: antioxidánssal)
- A gép részei
  - váz (öntöttvas, hegesztett)
  - fröccsegység (részei) (dugattyús, csigás)
  - hűtés, fűtés
  - álló-, mozgórészek
  - biztonsági szerelvények
  - elektromos berendezések
  - vezérlés (számítógép)
  - hidraulikus berendezések
  - szerszámtartók
  - vezetőoszlopok

18. Önnek ABS lemezeket kell készíttetnie. Mutassa be az anyagot fizikai, kémiai, előnyös és hátrányos tulajdonságainak segítségével! Feleletében példákon keresztül szemléltesse az anyag feldolgozásának és alkalmazásának további lehetőségeit! Beszéljen a kalanderezésről!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Hosszú polibutadién láncokból állnak rövidebb polimerizált akrilnitril-sztírol kopolimer keresztkötésekkel
- -40°C - 100°C kedvező tulajdonságú
-
- Erős, szilárd, szívós
- Csövek, autóalkatrészek
- Egymással szemben forgó precíziós fűtött hengerek között akár 4 m széles, 30...800 μm vastagságú fóliát, vagy lemezt, vagy (textil) hordozóra polimer bevonatot készítenk, nagy sebességgel (akár 100 m/perc)
- Alapanyaga jellemzően amorf hőre lágyuló (PVC, PS, ABS) polimer
- Hengerek elrendezése: „I”, „Z”, „L”, „F”

19. Önnek PE tartályt kell készítenie. Mutassa be az anyagot fizikai, kémiai, előnyös és hátrányos tulajdonságainak segítségével! Feleletében példákon keresztül szemléltesse az anyag feldolgozásának és alkalmazásának további lehetőségeit! Térjen ki a rotációs öntésre!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A polietilén az etilén polimerizációjaként jön létre
- Nagy (italospalack), közepes (zsugorfólia), kis sűrűségű (zacskó) polietilén
- Egyedi rotációs öntési technológiánk kiválóan alkalmas műanyag üreges testek kisebb és közepes sorozatszámú szériagyártására
- Nagy kiterjedésű és súlyú, gazdag formavilágú termékek egybeöntve előállíthatóak, ami a tartósság egyik fontos előfeltétele
- A termékek ellenállnak az időjárás viszontagságainak – fagynak, napsugárzásból származó UV sugaraknak
- Feszültségmentes, egyenletes falvastagság
- Olcsó szerszám, olcsó gép

20. Önnek PMMA domború „ablaküveget” kell készíttetnie. Mutassa be az anyagot fizikai, kémiai, előnyös és hátrányos tulajdonságainak segítségével! Feleletében példákon keresztül szemléltesse az anyag feldolgozásának és alkalmazásának további lehetőségeit! Részletezze a vákuumformázást!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Plexi
- Hőre lágyuló műanyag
- Amorf, üvegszerű, víztiszta polimer
- Ütésállósága a polimerációs fok növekedésével javul
- Melegen jól alakítható
- Híg savaknak, lúgoknak, zsíroknak, olajoknak ellenáll
- Alkoholban és szénhidrogénekben nem, de aromás oldószerekben oldódik
- Kiemelkedően jó optikai tulajdonságai vannak. Fényáteresztő képessége 99%. Az UV sugarakat is átereszt
- A vákuumformázás két eljárása:
  - negatív eljárás: a műanyag lemezt a tárgy negatív formájába húzzuk
  - pozitív eljárás: a meglágyult műanyag lemezbe a tárgy pozitív formáját benyomjuk

ÉRTÉKELÉS

Sorszám	Név	Feladat sorszáma	Osztályzat

.....
dátum

.....
alíírás

